

רפת מפלסים – בעיות, הישגים ולקחים

(מתוך דו"ח שנרשם ע"י י. שניאור בפגישת צוותות אשר התקיימה בכאר שבע ביוני 1970).

הרכב העדר – 121 פרות, 28 עגלות הרות, 78 עגלות אחרות ו-80 עגלים. הרפת מצוידת, בנוסף למיבנים הרגילים, ב-2 מיתקני תחמיץ שתכולתם 350 טון ובמכון חליבה 6×6 – שדרה-דג.

כלל הייצור של החלב בתשכ"ט הגיע ל-708,852 ליטרים (עם 3.32% שומן); התנובה הממוצעת השנתית לפרה בביקורת היתה 6033 ק"ג.

לרשות הרפת חלקה בת 60 דונמים של עשב רודס, אשר רובו מוגש ירוק ועודפיו מיובשים לשחת.

המספוא הגס שהוגש משך השנה כלל כמו כן: 336 טון סלק בהמות, כ-270 טון שיבולת שועל וחיטה, 65 טונות תחמיץ חיטה, 200 טונות שחת בקיה מייצור עצמי, 150 טונות קליפות הדרים ו-35 טונות גרעיני כותנה. 250 טונות קש נצרכו לריפוד. כמות המזון המרוכז שהואבסה הגיעה ל-630 טונות. מחירו של קילו מזון מרוכז (התערובת הוכנה במשק) הגיע ל-28 אגורות.

באוגוסט 1969 הוחלט לעבור משלוש חליבות לשתיים ולמרבח ההפתעה, תחת הירידה שהיתה צפויה בייצור החלב, נתגלה עלייה שנמשכה בזמן מסירת הדו"ח. ההסבר לכך הוא שעם ההשתחררות מן החליבה השלישית יכול היה אותו צוות עובדים לשפר את המימשק ובכך הביא לשיפור התנובה. הצוות מורכב מ-6 אנ-

שים, ש-2 מהם אחראים בחילופין גם לחלקת הרודס ולהגשת סלק המספוא.

המגמה היא לנסות ולהגדיל את חלקו של המספוא הגס במנה על מנת להעלות את אחוז השומן בחלב. הדבר נעשה על ידי חלוקת המספוא מספר פעמים ביום במנות לא גדולות. ל-דוגמא מובא להלן לוח הזמנים של חלוקת המזון בעונת החורף: ב-6 בבוקר – מזון מרוכז, ב-9 – תחמיץ תירס, ב-11 – מזון מרוכז, ב-14 – מזון מרוכז עם גרגרי כותנה, ב-15.30 – שחת ($\frac{3}{4}$ יחידה), ב-20 – מזון מרוכז, ב-23 – שחת ($\frac{3}{4}$ יחידה). משאול תחמיץ התירס הוגש תחמיץ חיטה תחתיו עד לתחילת עונתו של הרודס הירוק. במאי אף החלו להא-ביס בשעה 11 סלק, שהחליף חלק מן המזון המרוכז.

נתקבל הרושם לאחר המעבר ל-2 חליבות כי יש לצמצם בהתאם את ההזנה, כיוון שאחרת מתגלה נטייה להתפטמות הבהמות. בהתאם ל-אותו קו מחשבה גוברת הנטייה להקדים את מועד ההזרעה הראשונה בעגלות, או בפרות שלאחר ההמלטה. המגמה היא להזריע עגלות בגיל של 12 חודש ואת הפרות 45 יום לאחר ההמלטה. מצב בריאותו של העדר וכן שיעורי ההתעברות היו משביעי רצון בהחלט. התמורה הממוצעת לליטר חלב היתה 43 אגורות וההכנסה לעגל מרבק – 1692 ל"י, כשמשקלו ה-ממוצע היה 510 ק"ג. עודף ההכנסה (ברוטו) לפרה הגיע ל-1000 ל"י.

בגידול העגלים נעשה ניסיון להעלות הרוו-חיות על ידי מעבר חלקי ממזון מרוכז לשחת, ואולי אף לקש.

תומצת ע"י
ד. ע.